

**R. Cędrawski, A. Kruk, Zb. Polak, J.
Kotowicz, M. Cędrawska, M.
Zieleniewska, R. Ćwierzyński**

**Kołobrzeg. Stare Miasto, woj.
koszalińskie**

Informator Archeologiczny : badania 20, 184-185

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

piec graniczny. W 1980 r. podczas badań w ramach XIX określono go jako kurhan, a w 1984 r. po dokonanej przez L. Kajzera weryfikacji sugerowano, że może to być relikwiarz średniowiecznej siedziby obronnej. Rozpoczęte w 1988 r. badania wykopaliskowe mają na celu określenie rzeczywistej chronologii i funkcji kopca. Badania te przyspieszono ze względu na planowanie utworzenia na Myji w okolicach Kłocka zbiornika wodnego.

Kopiec przecięto na osi W-E wykopem o długości 34,5 m i szerokości 2,5 m w celu uzyskania całkowitego przekroju obiektu. Wykop podzielono na 7 odcinków 5-cio metrowych, między którymi pozostawiono murki profilowe o szerokości 50 cm. W czterech odcinkach, położonych na kulminacji kopca, uchwycono warstwę kulturową o grubości 30-40 cm. Dostarczyła ona niewielkiej ilości XIV-wiecznego materiału ceramicznego. Uchwycono również ślady tzw. "suchej fosy" z dużą ilością fragmentów naczyń. Wypełnisko tej "fosy" stanowił torf.

Najciekawszym znaleziskiem był piec, a właściwie jego korpus, oblepiony wygładzoną polepą i zawierający palenisko. Trudno jednak mówić o jego funkcji, gdyż znalezisku temu nie towarzyszyły żadne zabytki ruchome. Obiekt ten zbudowany był z kamieni polnych, wewnątrz stanowiła żółta, surowa glina. Piec od strony zachodniej był ogrodzony ścianami o konstrukcji plecionkowej, której ślady zachowały się bardzo czytelnie. Płot // ten został prawdopodobnie krótko po postawieniu spalony.

Materiał pozwala datować obiekt na I poł. XIV w.

Badania będą kontynuowane.

KOBIERNICE, gm. Porąbka
woj. bielskie
Stanowisko 3 /poprzednio nr 1 /

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Bielsku-Białej

Badania prowadził mgr Jacek Rejniak, przy współpracy mgr. Ireneusza Ruppa. Badania finansował WKZA w Bielsku-Białej. Ośmy sezon badań. Ruiny średniowiecznego /XIV-XV w./

Obecne badania objęły swym zasięgiem skrajny, południowy fragment majdanu /wykop XIX/ oraz rejon tzw. "podzamcza" /sonda 1/86/ o ogólnej powierzchni 2,5 ara. Niewielkimi sondażami objęto również zewnętrzny skraj fosy, celem uchwycenia przyczółka mostu zwodzonego.

Wykop XIX pozwolił ustalić pierwotny kształt wszczerza zamkowego. Wyróżniono warstwę destrukcji zabudowy zamkowej. Poziom calca w najpiętszym miejscu wystąpił na głębokości 200 cm i opadał gwałtownie w kierunku południowym. Wśród zabytków ruchomych wymienić należy liczne ułamki ceramiki XIV-XV wieku, fragmenty późnogotyckich kafli figuralnych, topór żelazny, liczne gwoździe żelazne oraz fragment ozdoby kościanej.

Sondy w obrębie "podzamcza" oraz obrzeża fosy nie przyniosły pozytywnych rezultatów.

Zabytki oraz dokumentacja znajduje się w BBDZ w Bielsku-Białej. Nie przewiduje się kontynuacji prac.

KOŁOBRZEG
Stare Miasto
woj. koszalińskie

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddział w Warszawie

Badaniami kierował mgr R. Cędrowski /autor sprawozdania/ przy współudziale mgr A. Kruk, mgr. Zb. Polaka, mgr. J. Kotowicza, M. Cędrowskiej oraz M. Zieleniewskiej i R. Cwierzyńskiego. Finansował WKZ w Koszalinie. Pierwszy sezon badań. Miasto średniowieczne i nowożytne /XIII-XX w./

Badania prowadzono w partiach frontowych kamienic przy ul. E.Gierczak, które przed II Wojną Światową były oznaczone numerami Schlieffen Str 44,45,47,48,49,50,51,52,53. Wybierając gruz pochodzący z czasów wojny, do poziomu użytkowania piwnic, odsłonięto ściany frontowe i kapitałne budynków. Domy o numeracji 47,48,50,51,52,53 posiadały ściany wybudowane w okresie XVIII-XX wieku.

Fundamenty kamienne i ściany domów nr 44,45,49 pochodzą z 2 poł. XIV-XV wieku, były wmurowane w wątku wendyjskim z cegieł o wymiarach 80-90 x 140-145 x 280 x 290 mm. W kamienicach nr 45 i 49 nastąpiła częściowa wymiana ścian frontowych, której dokonano w poł. XVII wieku, wykorzystując gotycką cegłę rozbiórkową.

W kamienicy nr 45 /o wymiarach 8,6 x 12,7 m w świetle, na poziomie obecnego użytkowania terenu wynoszącego 5,75 - 5,90 m npm/ odsłonięto także ścianę tylną z wnękami oraz ze schodami gotyckimi w grubości muru. Pierwotnie służyły one do komunikacji między przyziemem i pierwszym piętrzem budynku, a od XVII wieku służyły, jako zejście do piwniczki o wymiarach 8,6 x 1,2 m, która powstała po postawieniu wewnątrz kamienicy muru równoległego do ściany tylnej.

Przy ścianie frontowej wytyczono dwa wykopy: jeden przy zachodnim narożniku o wymiarach 3 m x 2,5 m, drugi przy północnym narożniku o wymiarach 2,5 m x 2,5 m. Eksplorowano je do głębokości 2,6 - 3,0 m npm, na którym to poziomie wystąpiła niebieska glina calcowa. W wykopach tych odsłonięto chatę drewnianą z 1 poł. XIV wieku z zachowanymi przyciesiami i jednym poziomem belek ścian oraz z podłogą i słupem podtrzymującym konstrukcję dachową. W tym obiekcie licznie wystąpiły ścianki i wyroby skórzane /buty, torby/. Powyżej wypełniaka chaty stwierdzono nawarstwienie wiążące się z użytkowaniem kamienicy mieszczańskiej od 2 poł. XIV do poł. XVII wieku wraz z dwoma poziomami wkopów fundamentowych, z których niższy związany był z budową murów kapitałnych, a wyższy z budową ściany frontowej.

W kamienicy nr 44 /mającej wymiary 7,9 x 12,7 m w świetle, na poziomie 5,60 - 5,70 m npm/ założono przy ścianie frontowej wykop o wymiarach 7 x 3,5 m, w którym odsłonięto warstwy związane z użytkowaniem obiektu muranego /od k. XIV do XIX w./ wraz z wkopami fundamentowymi, czworokątnymi paleniskami ceglany, systemem wodociagowym z XV wieku /Rury drewniane, studnia/, belkami stabilizującymi słupy podtrzymujące strop. W najniższym poziomie użytkowania terenu z 1 poł. XIV wieku stwierdzono fragmenty konstrukcji drewnianych /belki, słupy, plecionki/.

W trakcie prac wykopaliskowych prowadzono także nadzory nad pracami budowlanymi i komunalnymi. Przeprowadzono je m.in. w wykopie pod studzienką kanalizacyjną na pîn-wsch od Ratusza, gdzie zadokumentowano wkop pod drewnianą rurę wodociagową i kolejne poziomy użytkowe Rynku. Przy ul. Mariackiej 29/30 wykonano dokumentację rysunkową i fotograficzną nawarstwień ulicy od poł. XIII do XX wieku oraz wnętrza muranego kamienicy. Prowadzono także nadzór nad wykopem pod instalację elektryczną przy ul. Patrowskiego i ul. Giełdowej, gdzie stwierdzono warstwy związane z osadnictwem na terenie jednego z przedmieść średniowiecznego miasta oraz fundamenty i ściany XX wieku budynków muraných.

W roku 1986 objęto badaniami obszar 480 m² wewnątrz kamienic mieszczańskich. Uzyskano około 800 zabytków, m.in. ceramikę, porcelanę, kafle, wyroby szklane, kości zwierzęce, elementy wystroju budowlanego, wyroby skórzane i metalowe. Materiały te znajdują się w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej PP PKZ O/Warszawa, ul. Bugaj 1.

Badania będą kontynuowane.

KRAKÓW - STARE MIASTO .

patrz wczesne średniowiecze

KRAKÓW - WAWEL
rej. I-III, V-VIII, X-XVI

patrz wczesne średniowiecze

KRAKÓW - ŚWIERZYŃCIEC
Kościół Salwatora

patrz wczesne średniowiecze